

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

28) Første behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om Københavns Kommunes styrelse. (Bydelsråd).

Af Agerschou (SF) m.fl.
(Fremsat 14/6 88).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Det lovforslag om bydelsråd i Københavns Kommune, SF har fremsat, er i det store og hele identisk med det lovudkast, som findes i betænkning nr. 1114 fra 1987 om Københavns Kommunes styrelse. Der er altså tale om et forslag udarbejdet af et embedsmandsudvalg under Indenrigsministeriet.

Alligevel mener jeg, at forslaget bør afvises. Jeg er meget skeptisk over for tanken om direkte valgte bydelsråd efter den model, som er foreslået i betænkningen.

Efter forslaget skal bydelsrådene have en helt selvstændig kompetence, dvs. en kompetence, som er uafhængig af Borgerrepræsentationen, men bydelsrådene tillægges ikke skatteudskrivningsret. Pengene til varetagelse af bydelsrådenes opgaver skal tilvejebringes af Borgerrepræsentationen og bevilges i forbindelse med Borgerrepræsentationens vedtagelse af det årlige budget. Bydelsrådene kan også i årets løb søge om tillægsbevilling til lovbounde og uforudsete udgifter.

Herved sker der et brud med et princip, som hidtil har været grundlæggende i dansk kommunestyre, nemlig at der skal være sammenhæng mellem kompetence og økonomisk ansvar. Sagt mere konkret betyder det, at den myndighed, der kan beslutte at give penge ud, også bør have ansvaret for, at der er de nødvendige midler til den bevilgede udgift. Myndigheden bør desuden over for borgerne stå til ansvar

for de økonomiske konsekvenser af de beslutninger, der træffes. Jeg synes, det er et sundt princip, som man skal være meget varsom med at røre ved.

Hvis bydelsrådene ikke får skatteudskrivningsret og dermed ikke et sådant økonomisk ansvar og de tilmed kan søge tillægsbevilling, hvis de har brugt for mange penge, så mener jeg, at det bliver umuligt at gennemføre en effektiv kontrol med udgifterne. Det betyder, at Københavns Kommune vil få dårligere muligheder for styring af kommunens samlede økonomi, og det er ikke en dårligere styring af økonomien, Københavns Kommune har brug for. Hvis vi gennemfører dette lovforslag, vil Folketinget modvirke kommunens muligheder for at få styr på sine udgifter, og det vil være i klar modstrid med de velbegrundede ønsker og henstillinger, der er fremsat her i Tinget og mange andre steder.

I øvrigt må et forslag om selvstændig kompetence til folkevalgte byråd forudsætte, at der sker en nærmere afklaring af, inden for hvilke sagsområder det kan gennemføres uden at forringe Borgerrepræsentationens muligheder for at tilgodese helhedssyn.

Det er således langt fra så enkelt, som Socialistisk Folkeparti synes at gå ud fra. Der er da heller ikke folkevalgte lokalråd i vore nabolande.

Der er efter min opfattelse også gode muligheder uden folkevalgte bydelsråd for at decentralisere beslutningskompetence og økonomisk ansvar. Vi kan allerede nu med den eksisterende lovgivning sikre, at beslutningerne træffes så tæt på de berørte borgere som muligt. Det kan ske ved rammebudgettering og ved at tildele de brugerdemokratiske organer midler uden binding. Jeg tænker i denne forbindelse bl.a. på skolenævn, ungdomsskolenævn, fritidsnævn, voksenundervisningsnævn, forældreråd i daginstitutioner og døgninstitutioner, beboerråd i beskyttede boliger og plejehjem og sociale forbrugerråd. Herved er det muligt at udbygge nærdemokratiet, uden at vi skal til at oprette nye omkostningskrævende lokale organer.

I denne sammenhæng vil jeg nævne frikommuneforsøget med lokaludvalg i Herlev Kommune. Denne adgang til at oprette lokaludvalg på forsøgsmæssig basis står i øvrigt åben for alle landets kommuner efter den ændring af frikommuneloven, Folketinget vedtog for ca. to måneder siden.

[Indenrigsministeren]

Der er altså allerede i den eksisterende lovgivning mange forskellige muligheder for at uddelegere kompetence og økonomisk dispositionsret, uden at der herved – hvilket det foreliggende lovforslag om obligatoriske bydelsråd vil medføre – sker en forringelse af kommunens muligheder for at styre den samlede økonomi.

Jeg må på denne baggrund indstille lovforslaget til Tingets forkastelse.

Graversen (S):

Socialdemokratiet vil gerne samarbejde positivt om at få etableret bydelsråd i Københavns Kommune, ligesom vi vil samarbejde om ethvert forslag, der har som formål at fremme de demokratiske beslutningsprocesser overalt.

En decentralisering må bare hverken blive for dyr eller administrativt besværlig, og derfor skal der den nødvendige tid til i samarbejde med de implicerede parter at udarbejde det bedst mulige grundlag på dette ret komplicerede område.

Socialdemokratiet har derfor fremsat sit eget beslutningsforslag om bydelsråd, og det er også gjort i håb om at få et flertal i Folketinget for sagen. Det er desværre sådan, at Socialdemokratiet og SF ikke alene har et flertal til at gennemføre det.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative gruppes vegne afvise dette forslag om bydelsråd i Københavns Kommune.

Det foreslås, at der oprettes folkevalgte bydelsråd efter en model, der betyder, at rådene får selvstændig beslutningskompetence i forhold til Borgerrepræsentationen, men intet økonomisk ansvar, idet det er Borgerrepræsentationens opgave alene at stille de økonomiske midler til rådighed, som rådene nu måtte finde relevante.

Det fremgår klart af teksten, at rådene kan søge tillægsbevillinger hos Borgerrepræsentationen. Der skal ikke megen fantasi til at forestille sig et kæmpestort pres på Københavns Kommunes kasse fra bydelsråd, som intet ansvar har for at skaffe de økonomiske midler.

En sådan opsplitning mellem beslutningskompetence og økonomisk ansvar vender vi os imod. Rent faktisk er det således, at vi de seneste år på en lang række områder gennem lovgivning har sammenkoblet kommunernes økonomiske ansvar med beslutningskompetencen.

Der er, som også indenrigsministeren nævnte det, allerede gode muligheder for inden for de eksisterende rammer at inddrage borgerne, og jeg mener, at det ikke er nye offentlige organer, der er brug for.

Vi afviser lovforslaget.

Mejdahl (V):

Dette lovforslag er i store træk det lovudkast, som findes i betænkning nr. 1114 fra 1987 om Københavns Kommunes styrelse.

I Venstre er vi principielt af den opfattelse, at beslutninger skal træffes så tæt på borgerne som vel muligt. Der er et gammelt ord, der siger, at det er den, der har skoen på, der ved, hvor den trykker. Det er der en ny sandhed i, og det understreger det, jeg sagde før.

Den holdning, jeg her giver udtryk for, kan måske forlede nogle til at tro, at vi i Venstre klapper i hænderne og siger ja til SF's forslag. Det gør vi imidlertid ikke.

Vi ved godt, at Københavns Kommune er stor, og at den har mange specielle opgaver at varetage. Vi ved også, at det kan være svært for Borgerrepræsentationen at være alle vegne. Men der findes i dag 12 lokalråd, som dækker hele kommunen, og som har eksisteret i ca. 20 år. Samarbejdet med Borgerrepræsentationen og lokalrådene kan måske endda udbygges.

For øvrigt er Københavns Kommunes problemer ikke kun af styrelsmæssig art, men også af politisk og samarbejds-mæssig art, og den slags problemer tror jeg ikke bydelsråd afhjælper.

Når vi ikke kan støtte SF's forslag, er det, fordi ansvar og kompetence ikke følges ad. Bydelsrådene skal have selvstændig kompetence, men det er Borgerrepræsentationen, som skal have ansvaret over for skatteyderne. Der er meget, der ikke rigtig hænger sammen, og i kommunerne er det nødvendigt, at tingene hænger sammen, ikke mindst i tider, hvor der ikke er ubegrænsede ressourcer til rådighed.

Det er ikke mindre nødvendigt i Københavns Kommune, så jeg tror, at det i den aktuelle situation vil være at gøre Københavns Kommune en bjørnetjeneste at gennemføre en lov om bydelsråd i den udformning, som ligger på bordet i dag.

Jeg skal på Venstres vegne afvise lovforslaget.

Ingrid Kjældgaard (FP):

Fremskridtspartiet går stærkt imod dette lovforslag, som er fremsat af SF, da vi anser det for yderligere bureaukrati, og eftersom regeringen samtidig taler om 2 pct.s nedskæring inden for det offentlige, synes vi, det er en dårlig idé.

Hvis Fremskridtspartiet overhovedet skal gå ind for forandring i hovedstadens styrelse, så skulle det være at nedlægge Hovedstadsrådet.

Vi er enige med ministeren i, at det er uforvarligt, at et sådant bydelsråd intet økonomisk ansvar har, idet det jo er Borgerrepræsentationen, der skal opkræve skatter til dækning af endnu en unødvendig offentlig udgift, så derfor kan vi ikke gå ind for lovforslaget.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre anerkender SF's bestræbelser på at demokratisere styrelsen af Københavns Kommune, men vi finder ikke, at det foreliggende forslag kan føre til det mål.

Det er et temmelig stort apparat at sætte i gang, uden at der kommer andet end problemer ud af det, mest som en følge af det, der er påpeget af tidligere ordførere, nemlig at bydelsrådet får selvstændig kompetence på nogle områder, men at det i øvrigt er op til Borgerrepræsentationen at bestemme, hvad for nogle områder det skal være. Der kan man jo så have sin tvivl om, hvor meget Borgerrepræsentationen vil lægge ud.

Men manglende sammenhæng mellem det at lægge kompetence ud og så mulighederne for at få indflydelse og pligt til at skaffe de nødvendige indtægter til det i bydelsrådet, det er egentlig et meget centralt problem.

Så er det jo endelig også et spørgsmål, om det store apparat, der bliver sat i gang for at lave folkevalgte bydelsråd, står i et rimeligt forhold til det, vi tror man kunne opnå ved at vælge SF's model.

Her vil vi derfor gerne pege på det, som andre også pegede på, dvs. at appellere til Københavns Kommune, altså Borgerrepræsentationen, om at bruge lokalrådene noget mere, end den gør allerede nu, og følge de forsøg, som man har mulighed for at gøre.

Endvidere vil vi gerne pege på det, der er Det Radikale Venstres kongstanke, nemlig at lægge rammer og muligheder ud til de enkelte institutioner. Hvis man gik den vej, kunne det være, at man fik det til at vokse nedefra, og vi kunne nå endnu længere på lidt længere sigt.

Lis Noer Holmberg (CD):

Vi er i CD skeptiske over for SF's forslag om folkevalgte bydelsråd. Det er klart, at det er vigtigt, at man i kommunerne inddrager befolkningen mest muligt i de beslutningsprocesser, der vedrører dens egen hverdag, at borgerne i netop deres eget område får en vis kompetence lagt ud, når det drejer sig om den lokale skole, idrætsforening, ældreinstitution, daginstitution, og hvad der ellers hører med i nærmiljøet. Man kan forestille sig rammestyring, som f.eks. at et byråd lægger kompetence ud til en skole, hvor skolenævnet/skoleleder disponerer over såvel den almindelige vedligeholdelseskonto som andre konti. Det er beviseligt, at det, man selv har ansvar for, det hæger man om.

Da firkløverregeringen kom til verden, kom der samtidig mange gode tiltag som f.eks. frikommunetanken. Denne tanke skulle give sig udslag i nye måder for kommunerne at gøre tingene på: eventuelle lokaludvalg, lokalråd, hvor mennesket igennem medansvar atter ville begynde at interessere sig for naboen og for de fælles faciliteter, som er i nærområdet, at man fik slået hul på det menneskeopdelte kassesamfund, der var blevet skabt, og at man fik åbnet op for generationernes genforening, så de unge igen kunne høste af de gamles erfaringer.

Og der er heldigvis sket mange ting ude omkring i landet. Det burde i høj grad også være tilfældet i København, hvor man jo har lokalråd. Men det mener SF altså ikke. Man ønsker med dette forslag at udvide med yderligere systemer, der kun kan skabe endnu mere bureaukrati, og det ønsker CD ikke.

Vi har ikke brug for at udvide det politiske system, men vi har brug for en god, objektiv vejledning fra borgerne og ind i systemet, og dertil er lokalrådene et meget fint forum.

Det er for CD en helt naturlig ting, at de mennesker, der interesserer sig for deres nærmiljø, skal have mulighed for at deltage, uanset om de er medlem af en politisk forening eller ej. Så det må efter vores mening absolut ikke være noget krav.

Det er en forudsætning for disse lokalråd, hvis de skal opnå resultater, at de bliver bredt sammensat, udelukkende ud fra de lokale forhold og områdets interesser og ikke ud fra partipolitiske dogmer.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at man jo så kan diskutere, om den kommunalreform, vi fik

[Lis Noer Holmberg]

i 1970, var en idealløsning. Store kommuner skaber stor afstand borgerne og politikerne imellem. Desuden fornemmer man, at amternes fremtid er et spørgsmål, der må tages fat på. De virker ofte som et fordyrende mellemlid, som efterhånden har svært ved at klare og tackle problemerne. De ting, der udspringer heraf, kender vi alle, bl.a. et sygehusvæsen, der fungerer meget dårligt.

Hvis der skal ændres, så må vi se tingene i sammenhæng på landsplan og ikke blot begynde at lave bydelsråd, minibyråd, eller hvad man vil kalde det, i København, så CD afviser forslaget.

Agerschou (SF):

Hvorfor amtskommunerne pludselig skulle blandes ind i behandlingen af dette forslag, det går over min forstand, men det kan selvfølgelig handle om, at ordføreren for CD ikke har orket at læse vores lovforslag ordentligt igennem.

Ellers vil jeg starte med at sige, at vi havde en diskussion i Folketinget den 6. november 1985 vedrørende et forslag fra SF om ændret struktur for Københavns, Frederiksberg, Dragør og Tårnby Kommuner, og jeg må sige, at den daværende indenrigsminister, som også kom fra partiet Venstre, var betydelig mere positiv over for intentionerne i det forslag end den nuværende indenrigsminister. Det kan naturligvis handle om, at når man har siddet tilstrækkelig længeovre ved de ministerielle kontorborde, så glemmer man, hvor man kommer fra. Man glemmer de ideer, Venstre egentlig blev dannet på baggrund af, og det, det kommer til at handle om, er at administrere systemet videre, som det nu engang ser ud.

Hvad sagde den daværende indenrigsminister, Britta Schall Holberg? Hun var enig i intentionerne, men hun havde nedsat et embedsmandsudvalg, som i forvejen skulle se på Københavns styrelse, og det udvalg skulle også undersøge mulighederne for, at lokalråd, direkte valgt af lokalbefolkningen, kunne få en beslutningsmyndighed. Hun ville afvente det udvalgsarbejde, før hun tog stilling, men var som sagt enig i intentionerne i SF's daværende forslag.

Det pågældende udvalg blev færdig i sommeren 1987, og i udvalgsbetænkningen var der udarbejdet et forslag om bydelsråd i København.

Af udtalelser fra Borgerrepræsentationen i København fremgår det, at der er et flertal af partier, der er interesseret i at få tilvejebragt en hjemmel til at nedsætte et bydelsråd.

Alligevel meddelte indenrigsministeren – og meddeler det jo igen i dag – at han i hvert fald ikke har i sinde at foreslå en ordning med bydelsråd i København. Og det kan egentlig virke noget overraskende, når man husker, hvor meget indenrigsministeren, også før han blev minister, har skældt ud på København for bureaukrati, centralisme og mange andre ting.

Her var der ellers en mulighed for at give København et puf fremad i retning af et opgør med den eksisterende struktur, som er forældet, som er præget af bureaukrati, som er præget af centralisme, og en ændring i retning af, at beslutninger kunne komme tættere på borgerne, på den lokale befolkning.

Det er vores opfattelse i SF, at der skal ske noget i København, og en af de ting, der må ske, er, at opgaveløsningerne kommer tættere på borgerne.

Præcise forslag som det her vil også indebære et opgør med det eksisterende bureaukrati. Men det agter indenrigsministeren altså ikke at tage initiativ til.

Så er det korrekt, at der er en række problemer forbundet med forslaget. Der er en række problemer ved at indføre bydelsråd, og flere af de borgerlige ordførere har peget på et af problemerne. Det er, at der ikke er sammenhæng mellem kompetence og ansvar, at bydelsrådet ikke har selvstændig skatteudskrivning. Det mener vi også i SF er et problem, men vi har ikke kunnet finde andre måder at gøre det på end det, der er foreslået her, og det har det pågældende embedsmandsudvalg altså heller ikke. Og jeg synes, at de partier, som ved utallige festlige og højtidelige lejligheder snakker om nærdemokrati, snakker om, at den lokale befolkning skal have større indflydelse osv., så bør komme med et bud på, hvordan det ellers kan foregå.

Vi har ikke i SF kunnet finde et bud, og det hænger naturligvis sammen med den måde, Københavns Kommune er skruet sammen på. At forestille sig, at bydelsrådene skulle have selvstændig skatteudskrivning, det er illusorisk, fordi der er en del af de pågældende bydelsområder, som så simpelt hen ikke ville kunne eksistere.

[Agerschau]

Jeg synes egentlig, at indenrigsministerens tale var en rigtig konservativ gammelmandstale. Der er ikke nogen nytænkning, der er ikke nogen modernisering, der er intet i det. Alting skal være, som det altid har været.

Både indenrigsministeren og et par af de borgerlige ordførere – jeg tror, det var CD's ordfører – sagde, at der ikke er brug for nye omkostningskrævende initiativer. Vi har da minsanden ikke på nogen måde forestillet os, at det her skulle være et omkostningskrævende initiativ, tværtimod. Det er vores absolutte opfattelse, at der i Københavns Kommune er meget overdrevet bureaukrati, og ved at flytte opgaverne ud i bydelskommuner og ved at flytte administrationen af de pågældende opgaver med er vi helt overbevist om, at megen overdreven administration vil falde væk. Så i virkeligheden kunne man sige, at der er tale om en slags besparelsesforslag, hvis vi endelig skal diskutere på den måde.

Der er flere af de borgerlige ordførere, der kommer ind på den eksisterende lovgivning og frikommunelovgivningen. Jeg kan ikke se, at den form for lovgivning har noget som helst med det her forslag at gøre. Det handler om, at Københavns Kommune er en speciel kommune i forhold til de øvrige kommuner i landet, har nogle specielle problemer, er specielt stor. Der sidder 35 fritidspolitikere ovre på Københavns Rådhus og administrerer et kæmpebudget og en enorm stor befolkning. Vi mener faktisk ikke i SF, at det i øjeblikket overhovedet kan kaldes et folkestyre; dertil er der alt for langt mellem beslutningstagerne og befolkningen.

Det, jeg ikke kan forstå, er, at indenrigsministeren, der dog kommer fra et parti, der hedder Venstre, som har lange traditioner for at gå ind for befolkningens indflydelse på hverdagen, nærmest er tilfreds med tingenes tilstand. Nu kan jeg se, at indenrigsministeren ryster på hovedet. Jeg vil sige, at der ikke var meget i indenrigsministerens tale, der sagde noget andet. Det er muligt, at dette lovforslag ikke er de vises sten, men så kunne man da forestille sig, at indenrigsministeren kom med et bud på, hvordan det så kunne lade sig gøre, hvis ministeren ellers er enig i, at København er for stor, og at København burde administreres på en anden måde.

Jeg er lidt usikker med hensyn til, hvordan jeg skulle opfatte Socialdemokratiets ordførertale. Det hænger også sammen med, at lovforslaget har en speciel forhistorie, som jeg ikke vil trætte med ved denne lejlighed. Men sådan som jeg forstod det, gik Socialdemokratiet ind for forslaget og vil gerne forhandle på baggrund af det, og det siger jeg tak for.

De Konservative var også inde på problemet vedrørende misforholdet, altså det manglende forhold mellem ansvar og kompetence, og dér må jeg så sige præcis det samme. Det er svært at forestille sig en anden måde, og da problemet efter min opfattelse er så vigtigt, så mener jeg egentlig, at vi har krav på at få et bud fra de borgerlige partier om, hvordan man så kan gøre det.

De Konservative mente også, der ikke var brug for nye offentlige organer. Jeg mener ikke, der på den måde er tale om et nyt offentligt organ. Der er ikke tale om en ny institution, der er tale om at give en ny folkevalgt mulighed.

Til ordføreren for Venstre må jeg sige det samme, som jeg har sagt til indenrigsministeren: Jeg synes somme tider, det er sært. Når jeg husker det arbejde, jeg også har lavet med Venstrefolk i Jylland, i Ribe Amt, så synes jeg somme tider, der er en kløft mellem det, de Venstrefolk står for derovre, og det, jeg så hører Venstre sige fra Folketingets talerstol. I går ind for nærdemokrati og den lokale befolknings indflydelse på opgaveløsninger, har jeg forstået på jeres skrifter, har jeg forstået på det, I siger i forsamlingshusene, men hvor er I henne, når det gælder nogle konkrete løsningsforslag? Dér synes jeg ikke at I er nogen steder.

Fremskridtspartiet har misforstået forslaget, kan jeg høre. Nu er vedkommende vistnok gået, så det kan være ligegyldigt; det kan jeg sige til hende ved en anden lejlighed ude i korridoren.

Til fru Marianne Jøved fra De Radikale vil jeg sige, at på en eller anden måde har jeg opfattet det sådan, at De Radikale er enige i vores grundsynspunkt. Jeg synes måske, det er lidt uretfærdigt, at vi skal slide og slæbe med at fremstille forslag, der på en eller anden måde bringer Københavns Kommune et skridt fremad. Det er det andet forslag, vi nu fremsætter, og De Radikale er stadig væk utilfredse med det, og jeg har heller ikke hørt De Radikale komme med et andet bud, en anden forestilling

[Agerschou]

om, hvordan man kunne skabe muligheder i retning af at opfylde de intentioner, vi har med forslaget.

Derfor vil jeg godt spørge fru Marianne Jelved: Når det her nu ikke er tilfredsstillende, kunne man så forestille sig, at repræsentanter for Socialdemokratiet og De Radikale og SF satte sig sammen i en studiekreds – det er moderne herinde – og prøvede på at finde ud af, hvordan et forslag skal strikkes sammen, så det også kunne opfylde De Radikales krav til en bydelsordning, eller hvad man nu kalder det, i Københavns Kommune?

Det, vi kan konstatere, er, at der ikke er noget flertal for forslaget, og det er trist. Når vi har bedt om at få det behandlet allerede nu her før sommerferien, hænger det sammen med, at hvis der havde været et flertal for det, så skulle Københavns Kommune have haft temmelig lang tid, i hvert fald mindst et år, til at forberede den nye ordning, og det var vores mening, at ordningen skulle træde i kraft fra næste kommunalvalgssamling, altså fra 1. januar 1990, og det sker så ikke.

Det, der sker nu, er, at et flertal her i Folketinget altså forhindrer Københavns Kommune i at udvikle sig i en god retning på dette område; alt skal helst være ved det gamle. Og på den måde kan man også sige, at de borgerlige partier så stadig væk har nogen at skælde ud på, når man er utilfreds med, hvad der foregår, uden at man egentlig tilbyder den pågældende kommune nogle nye udviklingsmuligheder.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg kunne starte med at spørge SF's ordfører: Hvorfor er frikommuneloven ikke en tilstrækkelig mulighed? Hvis jeg skal foregribe et svar, så kan jeg forestille mig, at det er, fordi frikommuneloven selvfølgelig ikke pålægger Københavns Kommune at lave lokalråd eller andet, der kunne ligne det. Det gør SF's forslag derimod, for der står: »Der oprettes bydelsråd«. Der er altså en forskel; der bliver lagt et pres på Københavns Kommune, eller det bliver lov, at det skal gøres.

Jeg har ikke noget imod som radikal ordfører at sige: Vi skal have løst nogle af de bureaukratiske og demokratiske problemer, der er i Københavns Kommune. Men jeg vil ikke gå ind i en studiekreds med S og SF i dag. Det ville væ-

re et forkert signal at sende, når Det Radikale Venstre netop er gået ind i et regeringssamarbejde med De Konservative og Venstre, for at sige tingene helt ligeud.

Der sidder et radikalt bagland – hvis jeg må kalde det det – som har arbejdet med disse problemer igennem flere år. Dem har jeg konsulteret; de er heller ikke tilfredse med det forslag, SF har lagt frem nu. Men jeg kan love SF, at Det Radikale Venstre vil tænke kreativt og arbejde på at finde løsninger for de ting, som SF og Det Radikale Venstre er enige om er problemer i Københavns Kommune.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hr. Agerschou siger, at regeringens holdning er den, at alt er, som det skal være i Københavns Kommune, at der ikke er brug for noget nyt. Nej, alt er, som det hele tiden har været: hr. Agerschou hører ikke efter, hvad der bliver sagt.

Se, hvis man i Københavns Kommune ønsker at give brugerindflydelse, at give medbestemmelse for borgerne i størst mulig grad, så har man i dag allerede muligheden, nemlig ved at uddelegere til institutter, brugergrupper, skoler, og hvad jeg i øvrigt nævnte i mit indlæg. Det kræver ingen lovændring. Det er altså dem, der står med problemerne i det daglige, der i dag har mulighed for at få de økonomiske midler, så de selv kan prioritere til opgavernes løsning. Hvis Københavns Kommune vil. Det er Københavns Kommune, der skal bestemme, hvad det er, den egentlig ønsker.

Det er i sidste instans et spørgsmål mellem kommunalpolitikere og de vælgere, de repræsenterer, hvad de egentlig mener, og hvad bystyret dokumenterer at det magter at evne, og det er som sagt noget, man i Danmark gør op hvert fjerde år ved kommunalvalg.

Men regeringens holdning er den, at det ville være godt, om man i Københavns Kommune begyndte at uddelegere og bruge de muligheder, der ligger i loven. Og i øvrigt kan man oprette eller udbygge de nuværende lokalråd.

Hr. Agerschou siger selv, at det problem, der er i den opbygning, der er skitseret, jo er, at man bryder sammenhængen mellem kompetence og økonomisk ansvar. Det var nøjagtig også hovedindvendingen i min afvisning, at man bryder med det helt afgørende princip, at kompetence og økonomisk ansvar skal hænge

[Indenrigsministeren]

sammen. Og det må nu engang være sådan, at det så er forslagsstilleren, der skitserer, hvordan man løser den problemstilling.

For det er hovedhjørnestenen, hvis man har direkte valg til bydelsråd, der har kompetence og ikke noget ansvar, i et byområde som Københavns med alle de problemer, det har, at så lægger man op til økonomisk uro og især til politisk uro, og det er ikke det, Københavns Kommune har brug for.

Agerschou (SF):

Jeg kan såmænd godt forstå fru Marianne Jelveds argument: at det ikke lige er tiden for De Radikale at sætte sig i en studiekreds sammen med Socialdemokratiet og SF og så diskutere bydelsrådsforslag; det forstår jeg til fulde.

Så siger fru Marianne Jelve, at det radikale bagland gennem flere år har været i gang med at producere et eller andet, som kunne opfylde intentionerne også i SF's forslag. Så vil jeg bare sige: Kan vi ikke snart se noget? Kan vi ikke snart se et forslag fra De Radikale? Vi vil såmænd gerne yde uformel teknisk bistand, uden at vi tager æren for det bagefter, for nu har vi efterhånden også arbejdet med det i flere år og har rent faktisk fremsat to forslag, der handlede om ændret struktur for hovedstadsregionen og for Københavns Kommune. Så hvis I har brug for lidt bistand, er vi til rådighed, uden at vi farer til pressen med det bagefter. Men som sagt: Må vi ikke se et forslag fra De Radikale?

Jeg synes stadig væk ikke, indenrigsministeren er i stand til at forstå, hvad Københavns Kommunes problemer er, og det mener jeg heller ikke ministeren nogen sinde har været i stand til. Altså, Københavns Kommune er speciel i forhold til andre kommuner. Københavns Kommune har en meget forskellig struktur i forhold til andre kommuner. Der sidder 55 fritidspolitikere og skal operere med budgetter og med et personale, som er helt uoverskueligt i forhold til, hvad vi ser andre kommunalpolitikere operere med.

Det, der så skulle være ideen i vores forslag, er at decentralisere og gøre flere aktive omkring opgaveløsningerne, gøre det muligt at føre en økonomisk og folkelig kontrol med det, der foregår. Det mener vi faktisk er umuligt, sådan som det ser ud i dag.

Så siger indenrigsministeren til sidst, at han er bange for, at et sådant forslag vil skabe poli-

tisk uro. Jeg mener egentlig ikke, der kan være ret meget mere politisk uro i Københavns Kommune end det, vi i forvejen har set gennem årene, så det tror jeg såmænd ikke ministeren skal være bange for.

Og ministeren siger, at det er forslagsstillerens opgave at skitsere, hvad man mener. Det har vi også gjort. Vi har erkendt, at man er nødt til at nytænke på dette område, at man er nødt til at forlade princippet om, at der skal være sammenhæng mellem ansvar og kompetence, fordi det ikke kan lade sig gøre på anden måde. Den problemstilling har embedsmandsudvalget formodentlig også været inde i og har også kunnet konstatere, at det ikke kan lade sig gøre på anden måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Stavvad (S), Pia Gjellerup (S), Lykketoft (S), Bollmann (CD), Mimi Jakobsen (CD) og Bente Juncker (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om afgifter af renter af forbrugslån.
(Beslutningsforslag nr. B 7).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget (16/6 88):

Udtræder: Niels Anker Kofoed (V)
Nyt medl.: Inge Dahl-Sørensen (V)
Udtræder: Inge Dahl-Sørensen (V)
Ny stedf.: Niels Anker Kofoed (V)

[Formanden]

Udvalget for Forretningsordenen (16/6 88):

Udtræder: Pia Kjærsgaard (FP)

Nyt medl.: Dohrmann (FP)

Markedsudvalget (16/6 88):

Udtræder: Stavad (S)

Nyt medl.: Birte Weiss (S)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (16/6 88):

Udtræder: Dohrmann (FP)

Nyt medl.: Glistrup (FP)

Skatte- og Afgiftsudvalget (16/6 88):

Udtræder: Klaus Hækkerup (S)

Nyt medl.: Nyrup Rasmussen (S)

Udtræder: J. K. Hansen (S)

Ny stedf.: Svend Andersen (S)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (17/6 88):

Udtræder: Mimi Jakobsen (CD)

Nyt medl.: Bente Juncker (CD)

Skatte- og Afgiftsudvalget (17/6 88):

Udtræder: Johs. Sørensen (FP)

Ny stedf.: Kirsten Jacobsen (FP)

Kulturudvalget (17/6 88):

Udtræder: Johs. Sørensen (FP)

Ny stedf.: Kirsten Jacobsen (FP)

Boligudvalget (17/6 88):

Udtræder: Johs. Sørensen (FP)

Nyt medl.: Kirsten Jacobsen (FP)

Udvalget for Forretningsordenen (17/6 88):

Udtræder: Dohrmann (FP)

Nyt medl.: Pia Kjærsgaard (FP)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (17/6 88):

Udtræder: Glistrup (FP)

Nyt medl.: Dohrmann (FP)

Udtræder: Glønborg (KRF)

Nyt medl.: Kofod-Svendsen (KRF)

Skatte- og Afgiftsudvalget (17/6 88):

Udtræder: Nyrup Rasmussen (S)

Nyt medl.: Klaus Hækkerup (S)

Udtræder: Svend Andersen (S)

Ny stedf.: J. K. Hansen (S)

Forsvarsudvalget (20/6 88):

Udtræder: Pelle Voigt (SF)

Nyt medl.: Ebba Strange (SF)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (20/6 88):

Udtræder: Bente Juncker (CD)

Nyt medl.: Nør Christensen (CD)

Udtræder: Nør Christensen (CD)

Ny stedf.: Mimi Jakobsen (CD)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (20/6 88):

Udtræder: Duetoft (CD)

Nyt medl.: Bollmann (CD)

Kulturudvalget (21/6 88):

Udtræder: Poulsen (FP)

Nyt medl.: Behnke (FP)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (21/6 88):

Udtræder: Bollmann (CD)

Nyt medl.: Duetoft (CD)

Det Udenrigspolitiske Nævn (21/6 88):

Udtræder: Melchior (CD)

Nyt medl.: Mimi Jakobsen (CD)

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Stavad (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om afgift af renter af forbrugslån.
(Beslutningsforslag nr. B 7)

Jeg skal iøvrigt henvise til beslutningsforlagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 22. juni 1988, kl. 13.00.